

Archeologienota

Bree, Watertorenstraat – (Rode zaal Boneput)

Verslag van de resultaten van het bureauonderzoek

BIJLAGE: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN projectcode 2018F63

Rik van de Konijnenburg
Vrijthof 10 - B-3960 Bree (BE)
Mob. 0496 209 018
e-mail: rik@konijnenburg.com

Haast-rapport 2018-32/ wettelijk depot: D/2018/12654/32

Verwijzing: VAN DE KONIJNENBURG, R.,(2018), Bree Watertorenstraat (Rode zaal Boneput), verslag van de resultaten van het archeologisch bureauonderzoek, Haast-rapport 2018-32, D/2018/12654/32

Foto's: Rik vd Konijnenburg (tenzij anders vermeld)

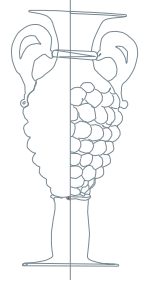
Tekeningen: (tenzij anders vermeld)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Wettelijk depot: D/2018/12654/32

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Coverfoto: Orthofotomozaïek 2017 © geopunt.be

INHOUD

Programma van maatregelen	
1. Administratieve gegevens	3
2. Aanleiding van het vooronderzoek	5
3. Advies	10
4. Lijst met afbeeldingen	11
5. Bibliografie	11

Programma van maatregelen

1. Administratieve gegevens

Projectcode		2018F63
Actoren		Rik van de Konijnenburg OE/ERK/Archeoloog/2015/00041
		Stad Bree
Locatie	Provincie	Limburg
	Gemeente	Bree
	Deelgemeente	Bree
	Site	Watertorenstraat
Kadastrale gegevens		Bree, afd 1, sectie C perceel 49e
Oppervlakte onderzoeksgebied		3029,82 m ²
Kadastraal percelenplan		Zie fig. 2
Topografische kaart		Zie fig. 3
Begindatum onderzoek		20/06/2018
Einddatum onderzoek		27/06/2018
Relevante termen thesauri OE		bureauonderzoek

Bounding Box:

Nr	X	Y
1	235582.714	203291.948
2	235556.044	203245.720
3	235490.258	203198.476
4	235518.325	203132.690

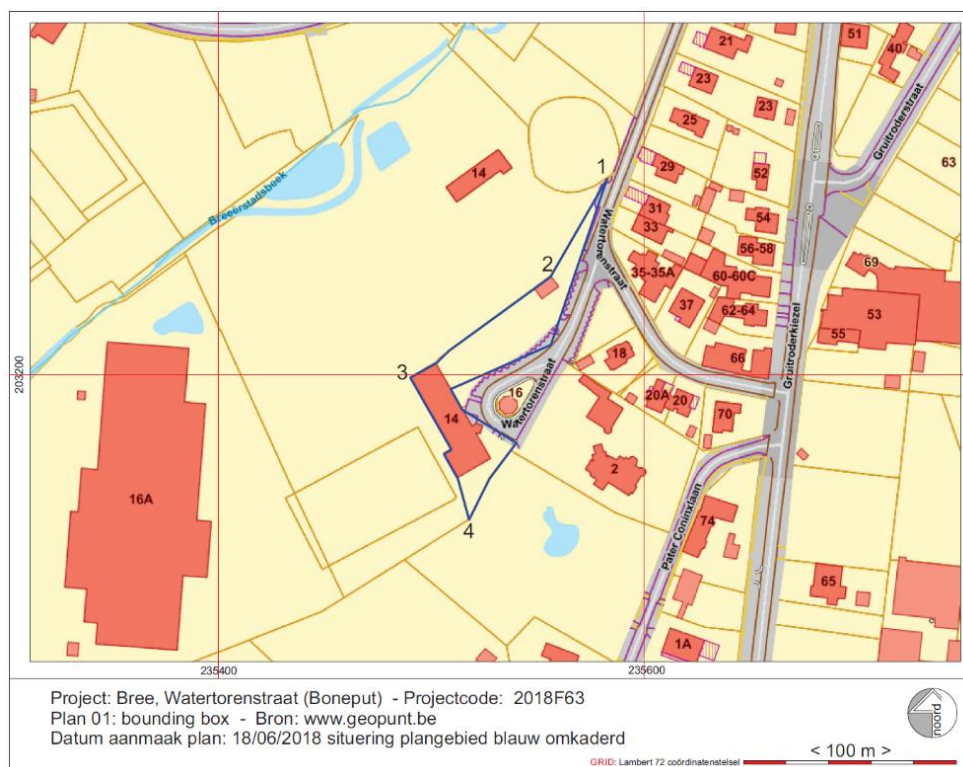

Fig. 1: Bounding Box

2. Aanleiding van het vooronderzoek

Beschrijving van de geplande werken

Op het terrein bevindt zich een gemeenschapszaal, gemeenzaam bekend als “de Rode Zaal” omwille van de kleur van de bakstenen, met aan de noordzijde een binnen-beugelbaan. Die beugelbaan is al geruime tijd buiten gebruik en de gemeenschapszaal zal afgebroken worden aangezien op het aanpalend terrein, perceel 1067c, een volledig nieuw complex gebouwd is met een gemeenschapszaal. Dit oude gebouw heeft een grondoppervlak van 725 m².

De werken omvatten:

- Het slopen van de Rode zaal met alle aanhorigheden, uitbraak van nutsleidingen, rioleringen, etc.
- Heraanleg van het terrein als parkeerplaats en wandelpaden, 1.121 m²
- Aanleg van plantvakken, 208 m²
- Aanleg van bermen, 170 m²

Te slopen: Een gemeenschapszaal waar verenigingen hun verenigingsfeesten konden geven of andere activiteiten organiseren. Het zuidelijke deel van deze zaal, ongeveer 1/4de van de oppervlakte, is ingericht als kleedkamers en sanitair voor sportverenigingen die vroeger op het aanpalende maar nu verdwenen voetbalveld meededen aan de amateur-voetbalcompetities voor bedrijven en wijken. Dit sanitair “blok” telt een aantal toiletten, kleedruimtes en doucheruimtes en dat opgesplitst in twee helften; mannen links, vrouwen rechts, of ploeg 1 links en ploeg 2 rechts. Al de noodzakelijke leidingen zijn ondergronds aangebracht op vorstvrije diepte en komen aan de buitenzijde, zuidkant, van het gebouw samen in een soort collector die afgedekt is met een rooster.

Het vloerpeil van het gebouw ligt in de zuidelijke helft onder het bestaande maaiveld, maar aan de noordzijde boven het bestaande maaiveld. Het vloerpeil van het meest zuidelijke gedeelte van het gebouw, de beugelbaan, ligt zelfs twee traptreden, ca. 30 cm, lager dan het vloerpeil van de zaal. Dit heeft te maken met het feit dat het gebouw is ingeplant op een licht dalend terrein; de noordwestelijke flank van de diep in het Kempisch Plateau ingesneden beekvallei van de Boneputterbeek.

Samengeteld zullen de ingrepen in de bodem 1.599 m² grondoppervlakte gaan innemen. De aan te leggen parkeerplaatsen zullen, na het volledig verwijderen van het bouwpuin van de gemeenschapszaal, aangelegd worden op een onderfundering in grove steenslag, de bestaande onderfundering wordt herbruikt, daarop een pakket fijne steenslag, gevolgd door een pakket gestabiliseerd zand en aanleg van de parkeerplaatsen in betonklinkers. De dikte van het funderings- en bestratingspakket zal ca. 60 cm bedragen, maar is mede afhankelijk van de diepte van het uitbraakspoor van het bestaande gebouw. Alleszins zal er niet dieper gegraven worden dan het vlak dat ontstaat na het ruimen van alle ondergrondse bouwingrepen gekoppeld van de bestaande gemeenschapszaal.

De afboording gebeurt door een betonnen afwateringsgeul waarbij een deel – aan de geasfalteerde straat – van de bestaande afboording behouden blijft. Voor de aanleg van de plantvakken en bermen zal nieuwe teelaarde aangevoerd worden. De diepte van de aan te leggen plantvakken zal zeker niet dieper gaan dan het

uitbraakspoor van de bestaande bouw. De bermen zijn ophogingen aan weerszijden van de doorgang van de parking naar het recreatiegebied en dienen enerzijds als afscheiding van het pad naar de parkeerplaats, anderzijds als scheiding naar de grote speelzandbak ten noorden van het projectgebied.

Een aantekening dient gemaakt wat betreft het betrokken kadastraal perceel. De werken omvatten ook enkele ingrepen op aanpalende percelen. Op perceel 1067c zullen ter verfraaiing van de omgeving van de nieuwbouw, enkele van de in de meetstaat opgenomen plantvakken worden aangelegd. Het betreft de plantvakken 1 tot en met 5 op figuur 6 (bijlage 6) met een totale oppervlakte van 70 m². In feite is dit louter een heraanleg van bestaande infrastructuur; verfraaiing van een wandelpad met heraanleg ervan in klinkers met herbruik van de oude onderfundering in grove steenslag. De te herbruiken steenslaglagen zullen aangewalst worden waardoor hun stevigheid, niet-samendrukbaarheid en stabiliteit versterkt worden.

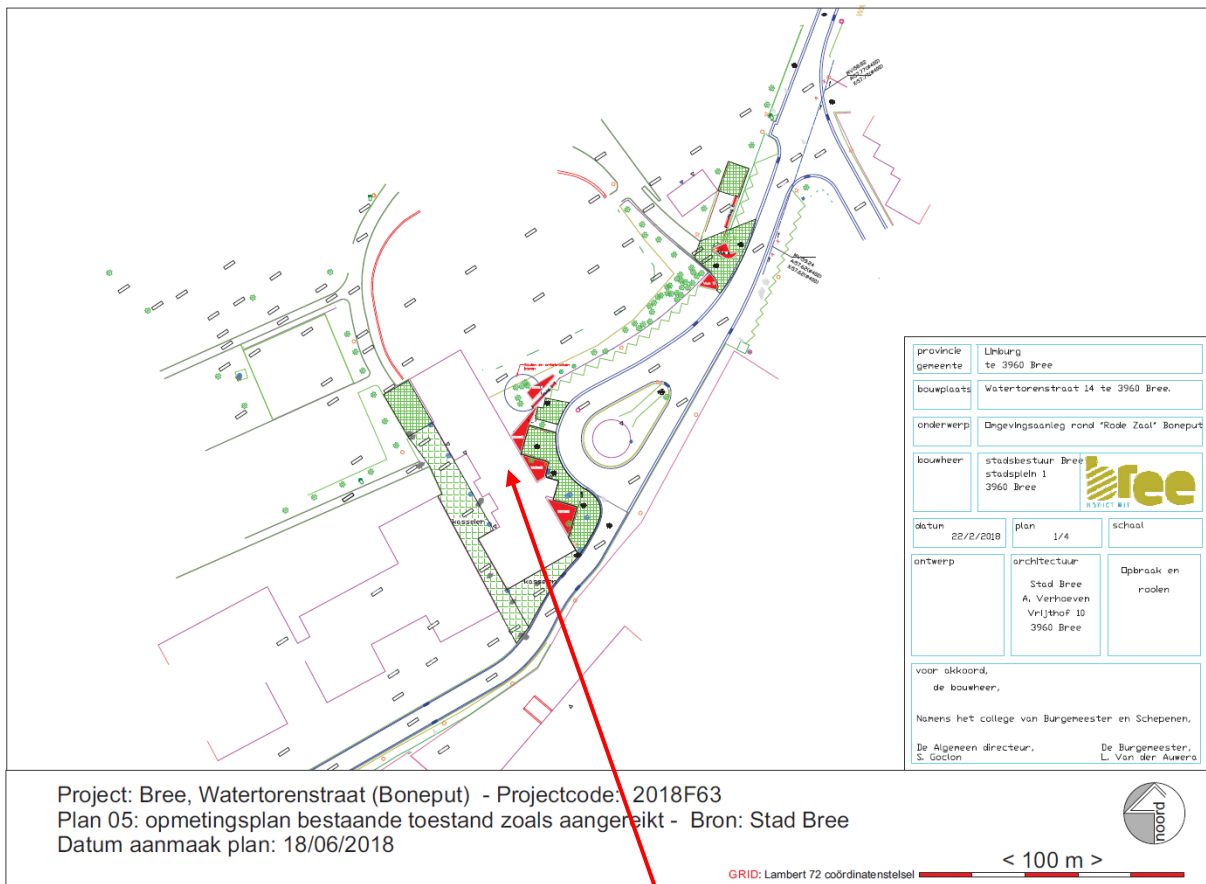

Fig. 3: opmeting bestaande toestand © Stad Bree.

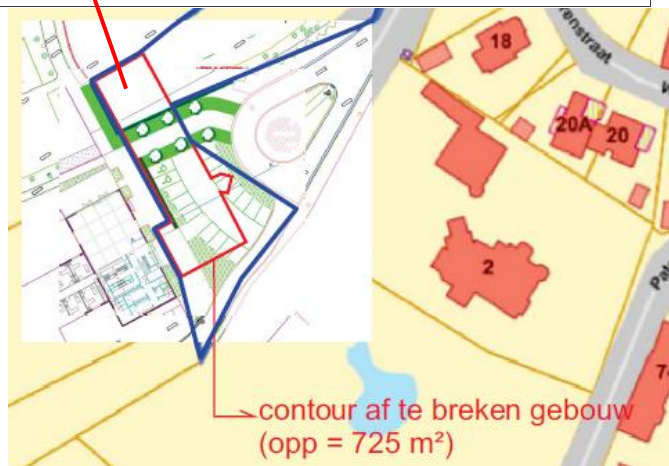

Fig. 4: aanleg nieuwe groenzones © Stad Bree

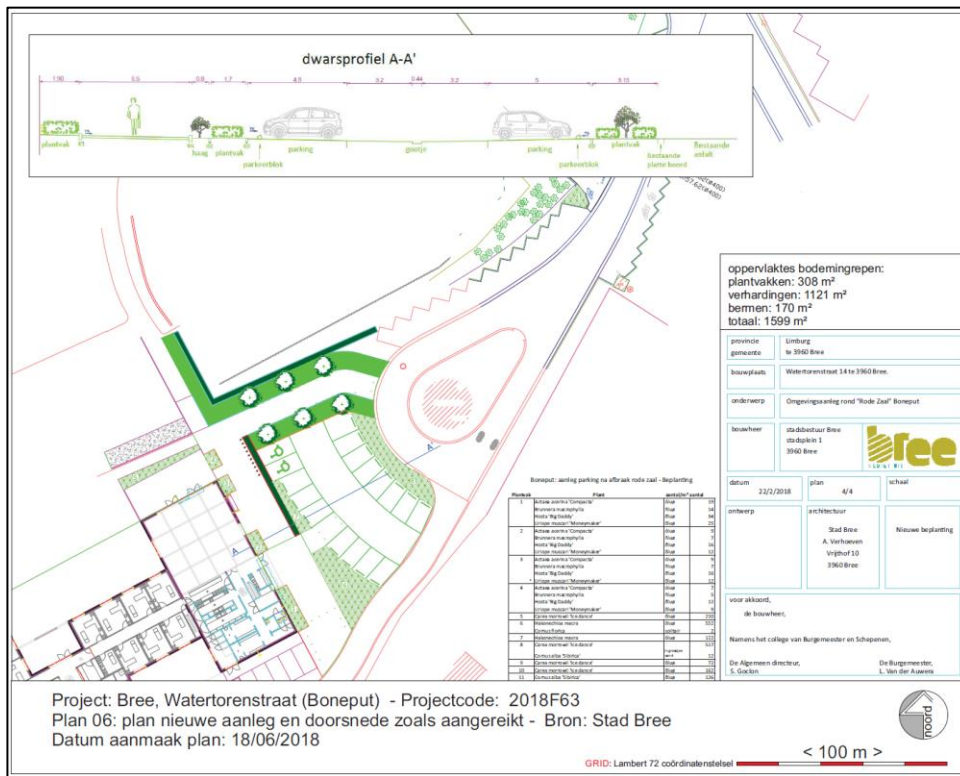

Fig. 5: Nieuwe aanleg parkings en wegenis (voetpaden)

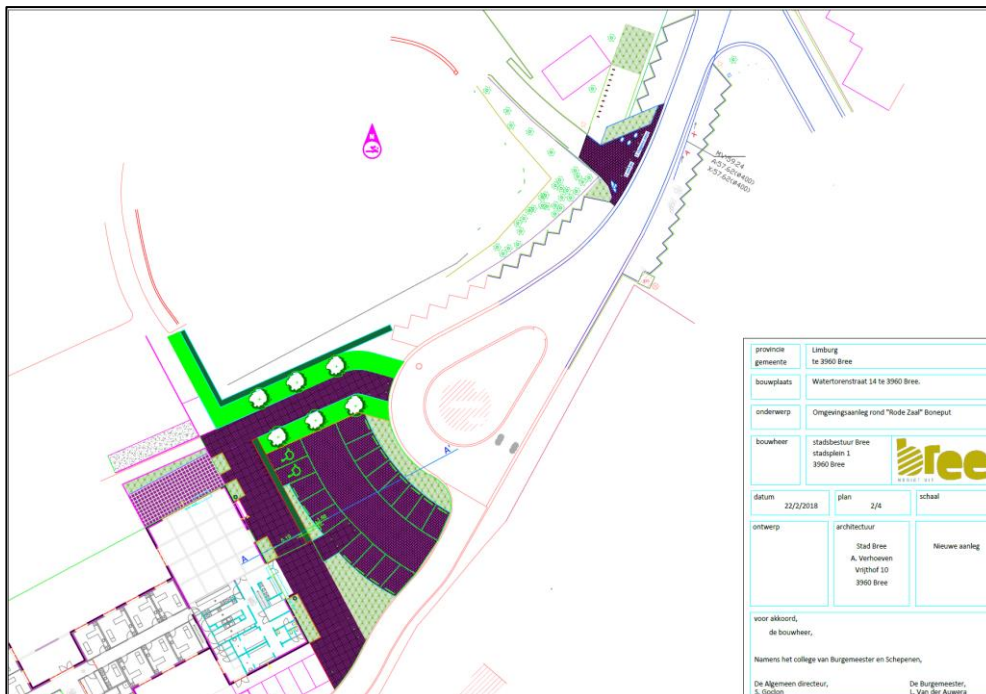

Fig. 6: de bestaande toestand, foto-opnames

3. Advies:

Er kan niet met 100% zekerheid gesteld worden dat er geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het terrein. Maar de geplande bodemingrepen binnen het kadastraal perceel waarop het projectgebied betrekking heeft is beperkt tot een zone waarin al een opeenvolging van bodemingrepen heeft plaatsgevonden. Bodemingrepen die vrij ingrijpend geweest zijn, in chronologische volgorde:

- effening van het oorspronkelijk microreliëf,
- aanleg van een parking en groenzone,
- opbreken van een bestaande parking en groenzone,
- bouw van een gemeenschapszaal waarvan de funderingen aangezet zijn op ca. 1 m onder het bestaande maaiveld in funderingsleuven van 70 cm breed,
- buitenaanleg van een rioleringsstelsel dat op vorstvrije diepte werd aangelegd, zijnde minstens -80 cm onder het maaiveld.
- Aanleg van parkeerplaatsen en stoepen aan de oost- en zuidzijde van de gemeenschapszaal,
- Opbreken van de gekasseide weg aan de westzijde van de zaal voor de bouw van het nieuwe complex op het aanpalende, ten westen gelegen perceel C1067c,

De optelsom van al deze bodemingrepen maakt dat de kans op het aantreffen van nog betekenisvolle archeologische erfgoedwaarden, zelfs al dan niet in situ, bijzonder klein geworden is.

Er kan ook niet met 100% zekerheid gesteld worden dat de geplande werken geen verstoring zullen veroorzaken aan mogelijk aanwezige archeologische erfgoedwaarden, maar de kans is wel zeer groot dat, mochten er sporen aanwezig zijn, deze in een verstoorde context worden aangetroffen zowel in het vlak als in stratigrafische positie omdat de bouwwerken zich beperken tot zones die al bebouwd zijn of waar al bodemingrepen hebben plaatsgevonden voor de bouw van een gemeenschapszaal, parkeerplaatsen en wegenis. Bovendien zal de aanleg van de parking en groenzone heropgebouwd worden vanop de aanvulling van grond zoals weergegeven op het plan van de bouw van de gemeenschapszaal. Die aangevulde grond wordt niet verwijderd maar gebruikt als “vaste ondergrond”, die daarvoor opnieuw aangewalst zal worden. De basisfunderingslagen van de bestaande parking blijven behouden, enkel de afwerking wordt vervangen zodat een uniform geheel in bestrating ontstaat.

Uit bovenstaande blijkt dat het terrein in het kader van de geplande werken geen nuttige kenniswinst zal opleveren met betrekking tot de archeologische kennis van het projectgebied en de directe omgeving.

Aangezien heel het terrein kan beschouwd worden als een verstoorde zone wordt via het programma van maatregelen geadviseerd het terrein vrij te geven van verder archeologisch onderzoek.

Dit ontslaat de aannemer/bouwheer echter niet van zijn verplichtingen.

De aannemer/uitvoerder van de werken is gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in [artikel 5.1.4](#) van het [Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013](#).

De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

4. Lijst met afbeeldingen

- Fig. 1: Bounding Box
- Fig. 2: Kadastraal uittreksel dd. 01/01/2018 © cadgis viewer
- Fig. 3: opmeting bestaande toestand © Stad Bree.
- Fig. 4: aanleg nieuwe groenzones © Stad Bree
- Fig. 5: Nieuwe aanleg parkings en wegenis (voetpaden)
- Fig. 6: de bestaande toestand, foto-opnames

5. Bibliografie

HANECA, K., DEBRUYNE, S., VANHOUTTE, S., ERVYNCK, A., 2016, Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie, Onderzoeksrapport agentschap Onroerend Erfgoed 48, Brussel, agentschap Onroerend Erfgoed - Wetenschappelijke instelling van de Vlaamse Overheid, Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Geraadpleegd via: <https://www.onroerenderfgoed.be/actueel/nieuws/onderzoeksrapport-archeologisch-vooronderzoek-proefsleuven-strategie/>